

Datum van inontvangstneming : 09/10/2018

Zaak C-621/18

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

3 oktober 2018

Verwijzende rechter:

Court of Session (Schotland, Verenigd Koninkrijk)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

3 oktober 2018

Verzoekende partijen:

██████████
██████████
██████████
██████████
██████████
██████████
██████████
██████████

Aanvullende partijen:

██████████
██████████

Verwerende partij:

Secretary of State for Exiting the European Union

[OMISSIS]

VERZOEK

om
EEN PREJUDICIËLE BESLISSING KRACHTENS DE VERSNELDE
PROCEDURE

van
HET HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE UNIE

ingediend door
DE COURT OF SESSION IN SCOTLAND

in de zaak

ANDY [REDACTED]

Verzoekende partijen in eerste aanleg en in hoger beroep

tegen

SECRETARY OF STATE FOR EXITING THE EUROPEAN UNION

Verwerende partij

Verwijzende rechter en partijen

- 1 De verwijzende rechter is de eerste kamer van beroep van de Court of Session. De contactgegevens van de Court of Session zijn: Diane Machin, Deputy Principal Clerk of Session, Court of Session, Parliament House, Parliament Square, Edinburgh, EH1 1RQ. [OMISSIS] [contactgegevens]
- 2 De verzoekende partijen zijn [REDACTED]
[REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]
vertegenwoordigd door Aidan O’Neill, QC, en David Welsh, Advocate, bijgestaan door Elaine Motion, Balfour & Manson; adres voor betekening: 56 - 66 Frederick Street, Edinburgh, EH2 1LS. [OMISSIS] [contactgegevens] **[Or. 1]**
- 3 De aanvullende partijen zijn [REDACTED], vertegenwoordigd door Morag Ross, QC, bijgestaan door Jennifer Jack, Harper Macleod LLP; adres voor betekening: Citypoint, 65 Haymarket Terrace, Edinburgh EH12 5HD. [OMISSIS] [contactgegevens]
- 4 De verwerende partij is de Secretary of State for Exiting the European Union (minister voor terugtrekking uit de Europese Unie), vertegenwoordigd door David Johnston, QC, en Andrew Webster, QC, bijgestaan door de Office of the Advocate General (voornaamste juridisch adviseur van de regering van het VK inzake Schots recht). De gemachtigde van het Verenigd Koninkrijk voor het Hof van

██████████

Justitie van de Europese Unie is Clare Brodie, Government Legal Department; adres voor betekening: 1 Horse Guards Road, Londen, SW1A 2HQ. [OMISSIS] [contactgegevens]

Voorwerp van het geding en relevante feiten

- 5 Op 23 juni 2016 heeft een meerderheid van de kiesgerechtigden in het Verenigd Koninkrijk zich bij referendum uitgesproken voor terugtrekking uit de Europese Unie. Bij de European Union (Notification of Withdrawal) Act 2017 (wet van 2017 betreffende de kennisgeving van terugtrekking uit de Europese Unie) is de minister-president toestemming gegeven om krachtens artikel 50 van het Verdrag betreffende de Europese Unie kennis te geven van het voornemen van het Verenigd Koninkrijk om zich terug te trekken uit de Europese Unie. Op 29 maart 2017 heeft de minister-president kennis gegeven van dit voornemen aan de Europese Raad.
- 6 Op 19 december 2017 is een verzoekschrift ingediend bij de Court of Session waarin de verzoekers, onder wie leden van het Schotse parlement, het parlement van het Verenigd Koninkrijk en het Europees Parlement, een verklaring vorderen waarin is aangegeven: „of, wanneer en hoe de kennisgeving [...] eenzijdig kan worden herroepen”. De rechtsvraag waarop verzoekers het antwoord wensen te vernemen is of de kennisgeving eenzijdig kan worden herroepen voordat de termijn van twee jaar krachtens artikel 50 is verlopen; met als gevolg dat, als de kennisgeving wordt herroepen, het Verenigd Koninkrijk in de Europese Unie blijft. Het standpunt van verweerder is dat de vraag hypothetisch en academisch is in het licht van het verklaarde standpunt van de regering van het Verenigd Koninkrijk dat de kennisgeving niet zal worden herroepen.
- 7 Bij beschikking en bijbehorend standpunt van 8 juni 2018 [OMISSIS] [citaat] heeft de Lord Ordinary (rechter in eerste aanleg) geweigerd een verzoek om een prejudiciële beslissing aan het Hof van Justitie van de Europese Unie te richten en het verzoek afgewezen op drie gronden. Ten eerste was de vraag hypothetisch in het licht van het standpunt van de regering van het VK. Ten tweede tastte de kwestie de parlementaire soevereiniteit aan en lag zij buiten de rechtsmacht van de nationale rechter. Ten derde was de kwestie hypothetisch omdat de feiten waarover het Hof van Justitie van de Europese Unie een oordeel zou worden gevraagd, niet konden worden vastgesteld. **[Or. 2]**
- 8 Op 26 juni 2018 is de European Union (Withdrawal) Act 2018 (wet van 2018 betreffende de terugtrekking uit de Europese Unie) door de kroon bekrachtigd. In Section 13 van deze wet wordt gedetailleerd uiteengezet hoe de resultaten van de onderhandelingen krachtens artikel 50 tussen het Verenigd Koninkrijk en de Europese Unie door het parlement moeten worden goedgekeurd. Inzonderheid kan het terugtrekkingsakkoord enkel worden geratificeerd als dat akkoord en het kader voor de toekomstige betrekkingen tussen het Verenigd Koninkrijk en de Europese Unie zijn goedgekeurd bij een resolutie van de House of Commons en zijn

behandeld in de House of Lords. Bij gebreke van goedkeuring moet de regering haar voorstel voor het verdere verloop van de onderhandelingen uitzetten. Ook indien de minister-president vóór 21 januari 2019 verklaart dat geen beginselakkoord kan worden bereikt, moet de regering haar voorstel voor het verdere verloop van zaken uitzetten. Het voorstel van de regering moet bij beide kamers van het parlement worden ingediend.

- 9 De onderhandelingen krachtens artikel 50 kunnen uitlopen op een akkoord maar dat hoeft niet het geval te zijn. In geval van een akkoord moet de House of Commons beslissen of het wordt goedgekeurd. Als het akkoord niet wordt goedgekeurd en er geen verdere ontwikkelingen zijn, zijn de Verdragen met ingang van 29 maart 2019 niet meer van toepassing op het Verenigd Koninkrijk. Volgens de 2018 Act stemmen de leden van het parlement van het VK over de ratificatie van een akkoord tussen de regering van het VK en de Raad van de Europese Unie. Als geen ander voorstel wordt voorgelegd, heeft een stem tegen ratificatie tot gevolg dat het VK met ingang van 29 maart 2019 uit de EU vertrekt.
- 10 Bij beschikking en de bijbehorende standpunten [OMISSIS] [[http://www.bailii.org/scot/cases/ScotCS/2018/\[2018\]_CSIH_62.html](http://www.bailii.org/scot/cases/ScotCS/2018/[2018]_CSIH_62.html)] van 21 september 2018 heeft de Court of Session hoger beroep tegen de beschikking van de Lord Ordinary toegestaan en het verzoek van verzoekers om een verwijzing krachtens artikel 267 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie toegewezen. De aard van de argumenten en de mening van de rechters ter zake zijn uiteengezet in de standpunten. Zakelijk weergegeven heeft de Court of Session overwogen dat het noch academisch, noch prematuur is om te vragen of het rechtens mogelijk is de kennisgeving eenzijdig te herroepen en in de Europese Unie te blijven. De Court of Session heeft overwogen dat het antwoord op de vraag niet vaststaat. Het antwoord zal de opties verduidelijken waarover de leden van het parlement bij de stemming beschikken. Wat ook het belang van de leden van het Schotse parlement, het parlement van het VK en het Europees Parlement is, zij hebben er hoe dan ook een belang bij dat deze vraag wordt beantwoord.

Motivering van het verzoek

- 11 De Court of Session is gevraagd „of, wanneer en hoe de kennisgeving [...] eenzijdig kan worden herroepen” voordat de termijn van twee jaar krachtens artikel 50 is verlopen. Verzoekers betogen dat EU-recht niet uitsluit dat het Verenigd Koninkrijk een eenzijdig besluit overeenkomstig zijn grondwettelijke bepalingen neemt om lid te blijven van de Europese Unie door de kennisgeving krachtens artikel 50 te goeder trouw te herroepen, in elk geval tot 29 maart 2019. De regering van het Verenigd Koninkrijk stelt dat de vraag hypothetisch en academisch is in het licht van haar verklaarde standpunt dat de kennisgeving niet zal worden herroepen. **[Or. 3]**

-
- 12 Een definitief antwoord op de vraag of, en zo ja wanneer en hoe, de kennisgeving eenzijdig kan worden herroepen, kan enkel worden gegeven door het Hof van Justitie van de Europese Unie. Daarom hebben partijen de Court of Session niet gevraagd naar de juiste uitlegging van artikel 50 en de Court of Session heeft derhalve geen standpunt over die uitlegging ingenomen. Een antwoord van het Hof van Justitie is vereist voordat de Court of Session de verklaring kan geven waarom is verzocht. Onder deze omstandigheden is een verzoek om een prejudiciële beslissing aan het Hof van Justitie krachtens artikel 267 VWEU in de ogen van de Court of Session „noodzakelijk”.
- 13 Het Hof van Justitie van de Europese Unie wordt diensgevolge verzocht om een prejudiciële beslissing over de volgende vraag:

„Indien een lidstaat de Europese Raad krachtens artikel 50 van het Verdrag betreffende de Europese Unie kennis heeft gegeven van zijn voornemen om zich terug te trekken uit de Europese Unie, kan deze kennisgeving dan volgens EU-recht eenzijdig worden herroepen door de kennisgevende lidstaat, en zo ja, onder welke voorwaarden en met welke gevolgen voor het in de Europese Unie blijven van de lidstaat?”

Verzoek om toepassing van de versnelde procedure krachtens artikel 105, lid 1, van het Reglement voor de procesvoering

- 14 In het licht van de spoedeisendheid van de kwestie in verband met de termijn van twee jaar in artikel 50 van het Verdrag betreffende de Europese Unie en de parlementaire behandeling en stemming die ruim voor 29 maart 2019 moeten plaatsvinden, wordt de president verzocht op dit verzoek de versnelde procedure krachtens artikel 105, lid 1, van het Reglement voor de procesvoering toe te passen.

3 oktober 2018

CJM Sutherland

De Rt Hon Lord Carloway

Lord President van de Court of Session

[Or. 4]